

13 Ἰουλίου 2025: ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ
«Τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων Πατέρων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (451)».
Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ, Στεφάνου ὁσίου τοῦ Σαββαΐτου († 794),
μάρτυρος Γολινδοῦχ.
Ἦχος: δ – Ἑωθινόν: Ε΄ – Ἀπόστολος: Τίτ. γ΄ 8-15 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ε΄ 14-19.
Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 20 Ἰουλίου, ΣΤ΄ Ματθαίου.
Απόστολος: Ἰακ. ε΄ 10-20 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. θ΄ 1-8.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΑΝΑΡΙΟΥ ΑΓΘΑΓΓΕΛΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Α΄
ΘΕΟΥ ΣΚΗΝΩΜΑΤΑ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ
(ΙΣΤΟΡΙΑ - ΤΕΧΝΗ - ΖΩΗ)
(Α΄ ἔκδ., σχῆμα 25x28 ἑκατ., σελ. 624)

Στὴν παροῦσα ἐμβριθὴ μελέτῃ του γιὰ τὰ χριστιανικὰ μνημεῖα τῆς Εὐβοίας, ὁ Πανιερ. Μητροπολίτης Φαναρίου παρουσιάζει τὴν μοναδική χριστιανική κληρονομιά τῆς μεγαλονήσου τῆς Εὐβοίας, ὅπως αὐτὴ ἀποτυπώνεται διαχρονικά στὰ Παλαιοχριστιανικά, Βυζαντινά, Ὑστεροβυζαντινά καὶ Νεώτερα μνημεῖα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Χαλκίδος, Ἰστιαιᾶς καὶ Βορείων Σποράδων.

Β΄
ΜΙΚΡΟ ΕΙΣΟΔΙΚΟ ΣΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΜΑΣ
(Γ΄ ἔκδ., σχῆμα 21x22 ἑκατ., σελ. 128 - τετράχρωμο)

Σέ μιά ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία τὰ ἱερά Μυστήρια κατανοοῦν μέσα ἀπὸ νοοτροπίες ματαιοδοξίας καὶ κενοδοξίας ἀπλῶς κοινωνικὲς τελετές, ἀπογυμνωμένες ἀπὸ τὸν λειτουργικὸ καὶ μυστηριακὸ τους χαρακτήρα, εἶναι οὐσιαστικὸ καὶ σημαντικὸ νὰ γνωρίσουμε τί συμβαίνει στὴν Ἐκκλησία κάθε στιγμὴ τῆς λατρείας καὶ τῆς λειτουργικῆς ζωῆς. Πρῶτα μαθαίνουμε, μετὰ ἀγαπᾶμε καὶ στὴ συνέχεια πιστεύουμε. Γιὰ τὸν λόγο αὐτό, ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία προχώρησε στὴν ἐκδοση αὐτοῦ τοῦ κατηχητικοῦ βιβλίου, στὸ ὁποῖο ἀναλύονται εὐσύνοπτα τὰ ἱερά Μυστήρια, τὸ τελετουργικὸ τους καὶ οἱ λειτουργικοὶ συμβολισμοί. Ἀπευθύνεται σέ νέους καὶ οἰκογένειες, γενικότερα στὸ εὐρὸ ἀναγνωστικὸ κοινό, πού τόσο διψοῦν νὰ μάθουν τὰ τῆς πίστεως καὶ τὰ τοῦ λειτουργικοῦ βίου.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὁρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr

ΕΤΟΣ 73ον

13 Ἰουλίου 2025

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 28 (3763)

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΠΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΚΑΛΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν πρὸς Τίτον ἐπιστολὴ τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἀκούσαμε σήμερα. Ὁ διδάσκαλος συμβουλεῖ τὸν νέο ποιμένα τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ βίου, πού πρέπει νὰ ἐπιδεικνύει στοὺς πιστούς. Τοῦ ὑποδεικνύει τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα γιὰ τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας, πού εἶναι ἡ ἀποφυγὴ τῶν ἀνόητων καὶ περιττῶν συζητήσεων, τῶν φιλονικιῶν γιὰ τὰ θέματα τοῦ Νόμου, ἡ ἀποφυγὴ τῶν αἰρετικῶν, μετὰ τίς πρῶτες προσπάθειες γιὰ τὴ διόρθωσή τους, καὶ τὸν καλεῖ νὰ διδάξει στοὺς χριστιανούς νὰ εἶναι πρωτοπόροι στὰ καλὰ ἔργα.

Σ' αὐτό τὸ τελευταῖο σημεῖο τῶν Παύλειων συμβουλῶν θὰ σταθοῦμε, ἐπισημαίνοντας μερικὰ στοιχεῖα γιὰ τὸ μεγάλο κεφάλαιο τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς, πού εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ τῶν καλῶν ἔργων τῆς ἀγάπης.

Ἡ ὁρθόδοξη πνευματικότητα

Συχνά, ἐπισημαίνεται στοὺς ἐκκλησιαστικούς κύκλους ὁ ὑπερτονισμός τῆς λεγόμενης «πνευματικότητας» καὶ ἡ μονοδιάστατη ἀντίληψη τῆς πίστεως. Θεωρεῖται δηλαδὴ ἀπὸ πολλούς, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη πίστη ἔχει ὑψηλὸ περιεχόμενο καὶ ἐπικεντρώνεται μόνο στὰ ἀνώτερα ἐπίπεδα τῆς ἀνθρώπινης σκέψης καὶ ζωῆς. Κατὰ τὴν ἄποψη αὐτή, ἡ πνευματικὴ ζωὴ ἀποκτᾷ ὑποκειμενικὸ-ἀτομικὸ χαρακτήρα, περιορίζεται σέ προσωπικὸ ἐπίπεδο καὶ δὲν ἀντιλαμβάνεται τίποτα ἄλλο πέρα ἀπὸ τὴν προσωπικὴ σχέση μέ τὸν Θεό. Ἡ ἐνασχόληση, μάλιστα, μέ τίς βιοτικές ἀνάγκες καὶ τὰ προβλήματα τῶν ἄλλων θεωρεῖται ἄνευ ἀξίας ἢ καὶ ἐμπόδιο γιὰ τὴν κατάκτηση τῆς σωτηρίας.

Γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν μας, ὅμως, μιά τέτοια ἀντίληψη τῆς Ὁρθόδοξης πνευματικότητας εἶναι ἐλλιπής. Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς πίστεως ἔχει διττὸ χαρακτήρα. Ἀσφαλῶς, ὁ πιστὸς ὀφείλει νὰ καλλιεργεῖ τὸν ἑσῶ ἄνθρωπο,

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Τίτ. γ' 8-15)

Αποστολικές προτροπές

Τέκνον Τίτε, πιστός ὁ λόγος· καὶ περὶ τούτων βούλομαι σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζῃς καλῶν ἔργων προϊστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ Θεῷ. Ταῦτά ἐστι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις· μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περιῖστασθαι· εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. Αἰρετικὸν ἀνθρώπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει ὡν αὐτοκατάκριτος. Ὅταν πέμψω Ἀρτεμῖαν πρὸς σε ἢ Τυχικόν, σπούδασον ἐλθεῖν πρὸς με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶ σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ. Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προϊστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαῖας χρεῖας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι. Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. Ἀσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

νά βιώνει τή ζωή της ἀρετῆς, νά ἐπιδιώκει τή μυστηριακή ἔνωση μέ τόν Θεό. Ταυτόχρονα, ὅμως, ὀφείλει νά βγαίνει ἀπό τόν ἑαυτό του καί νά ἐφαρμόζει τήν πίστη του στό πρόσωπο τοῦ κάθε ἀνθρώπου. Διαφορετικά, ὁ χριστιανός μένει ἄκαρπος, εἶναι δηλαδή ἕνα δένδρο, μέ ἐντυπωσιακή ἐξωτερική ἐμφάνιση, χωρίς ὅμως καρπούς.

Τά ἔργα τῆς ἀγάπης

Τήν ἀντίληψη τῆς Ἐκκλησίας μας γιά τόν συνδυασμό πίστεως καί ἔργων ἀγάπης ἀναλύει θαυμάσια ὁ ἀδελφόθεος Ἰάκωβος. «Ποιό τό ὄφελος», μάς λέει, «ἐάν ἔχει κάποιος πίστη, δέν ἔχει ὅμως ἔργα; Μήπως μπορεῖ ἡ πίστη του ἀπό μόνη της νά τόν σώσει; Ἐάν οἱ ἀδελφοί μας δέν ἔχουν ἐπαρκῆ ἐνδύματα καί στεροῦνται τῆς καθημερινῆς τους τροφῆς καί τούς πεῖ ὁ πιστός «πηγαίνετε στό καλό, ζεσταθεῖτε καί χορτᾶστε» καί δέν τούς δώσει τὰ ἀναγκαῖα γιά τό σῶμα, ποιά ἡ ὠφέλεια; Ἔτσι καί ἡ πίστη, ἐάν δέν ἔχει ἔργα, εἶναι νεκρή στήν οὐσία της...». Καί συνεχίζει: «Προσέξτε, ὁ ἀνθρώπος δικαιώνεται ἀπό τά ἔργα καί ὄχι μόνον ἀπό τήν πίστη» (Ἰακ. 2,14-24).

Στό σημεῖο αὐτό, ὅμως, ἐλλοχεύει καί ἕνας ἄλλος πειρασμός. Νά νομίσαι κανεῖς ὅτι ἀπό μόνα τους τά ἔργα τῆς ἀγάπης καί τῆς ἀλληλεγγ-

ΧΑΡΙΣΤΕ ΣΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΑΓΑΠΑΤΕ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
www.apostoliki-diakonia.com.gr

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Παιδί μου Τίτε, αὐτά τά λόγια εἶναι ἀξιόπιστα καί θέλω νά τά τονίξεις κατηγορηματικά, ὥστε ὅσοι ἔχουν πιστέψει στόν Θεό νά φροντίζουν νά πρωτοστατοῦν σέ καλὰ ἔργα. Αὐτά εἶναι τὰ καλὰ καί ὠφέλιμα στούς ἀνθρώπους. Νά ἀποφεύγεις τίς ἀνόητες συζητήσεις καί τὰ σχετικά μέ γενεαλογικούς καταλόγους καί τίς φιλονικίες καί τίς διαμάχες γύρω ἀπό θέματα τοῦ ἰουδαϊκοῦ νόμου, γιατί εἶναι ἀνωφελεῖς καί μάταιες. Ἀνθρώπο αἰρετικό νά τόν ἐγκαταλείψεις μετὰ ἀπό μία ἢ δεύτερη νουθεσία, γιατί νά ξέρεις ὅτι αὐτός ἔχει διαστραφεῖ καί ἁμαρτάνει καί καταδικάζει ὁ ἴδιος τόν ἑαυτό του. Ὅταν σοῦ στείλῃ τόν Ἀρτεμᾶ ἢ τόν Τυχικό, σπεῦσε νά ἔλθεις κοντά μου στή Νικόπολη. Γιατί ἐκεῖ ἀποφάσισα νά ξεχειμωνιάσω. Τόν Ζηνᾶ τόν νομικό καί τόν Ἀπολλῶ νά τούς στείλεις καλὰ προετοιμασμένους (καί χειροτονημένους), γιά νά μὴν τούς λείπει τίποτε. Ἄς μαθαίνουν καί οἱ δικοί μας νά πρωτοστατοῦν σέ καλὰ ἔργα, γιά τίς ἀπαραίτητες ἀνάγκες τους, γιά νά μὴν εἶναι χωρίς πνευματικούς καρπούς. Σέ χαιρετοῦν ὅλοι ὅσοι εἶναι μαζί μου. Χαιρέτησε ἐκείνους πού μᾶς ἀγαποῦν χάρις στήν πίστη μας. Ἡ χάρις νά εἶναι μέ ὅλους σας. Ἀμήν.

(Ἀπό τή νέα ἔκδοση: Ἡ Καινή Διαθήκη, τό πρωτότυπο κείμενο μέ νεοελληνική ἀπόδοση τοῦ ὁμοτ. καθηγ. Χρ. Βούλγαρη, ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

γύης μποροῦν νά ἐξασφαλίσουν τή σωτηρία, ἔστω κι ἂν ἡ πίστη εἶναι χαλαρή, ἐπιπόλαιη καί ἐπιδερμική. Τέτοια ἔργα συχνά ἐπιτελοῦν καί ἄνθρωποι ἄθεοι, ἀκόμα καί πολέμιοι τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι νιώθουν μιά ἐμφυτη κλίση πρὸς τὰ προβλήματα καί τίς ἀνάγκες τῶν συνανθρώπων τους. Ἡ ὀρθόδοξη ἀντίληψη, ὅμως, καλεῖ τόν κάθε χριστιανό νά συνδυάσει τήν πίστη μέ τά ἔργα τῆς ἀγάπης. Νά ἐφαρμόσει αὐτό πού πιστεύει στά πρόσωπα πού βρίσκονται σέ κάθε εἶδους βιοτική ἀνάγκη, στό ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί γιά τή δόξα τοῦ Θεοῦ. Αὕτη εἶναι ἡ ἐντολή τοῦ ἴδιου τοῦ Κυρίου· νά Τόν ἀναζητήσουμε καί νά Τοῦ συμπαρασταθοῦμε στό πρόσωπο τοῦ κάθε ἐμπερίστατου ἀδελφοῦ. Σ' αὕτη τή λογική κινεῖται καί τό πολυδιάστατο κοινωνικό καί φιланθρωπικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας.

Γι' αὐτό, ἄς μὴν παρασυρθοῦμε οὔτε ἀπό τόν πειρασμό τῆς ἀφ' ὑψηλοῦ θεώρησης τῆς πίστεως, ἀπό τήν ὁποία ἀπουσιάζει ἡ μέριμνα γιά τούς ἀνθρώπους, οὔτε ἀπό τόν πειρασμό τῆς ἀλληλεγγύης χωρίς Χριστό. Ὁ συνδυασμός τῆς πίστεως καί τῶν ἔργων τῆς ἀγάπης εἶναι ὁ ἐνδεδειγμένος, πού καί ἀποτελέσματα ἀπ' αὐτό ἔχει καί τήν ψυχὴ μας καλλιεργεῖ καί προωθεῖ πρὸς σωτηρία. Ἀμήν!

Ἀρχιμ. Ἐ. Οἰκ.